

Економічне зростання та екологія: механізм розв'язання суперечностей в умовах науково-технічного прогресу

Копиленко Анастасія, Нікітіна Тетяна

Національний університет харчових технологій, Київ, Україна

Вступ. На початку 20-го сторіччя головною метою нашої країни була суцільна індустріалізація, але зараз вона змінилась на проблему вичерпаності запасів природної сировини. Відтепер Україні і людству, в цілому, доведеться вирішувати надскладну проблему, пов'язану зі згубним впливом промисловості на стан довкілля.

Матеріали і методи. Теоретичною та методичною основою дослідження є метод узагальнення та наукової абстракції, аналізу та синтезу, економіко-статистичного аналізу. Інформаційною базою дослідження виступають роботи вітчизняних і зарубіжних вчених.

Результати та обговорення. Джерелом задоволення матеріальних потреб людства завжди була економічна діяльність. Як наслідок, існування людства на вже є немислимим без науково-технічного прогресу, що, в свою чергу, породжує все більшу залежність від накопичених природою ресурсів.

Одним із чинників впливу НТР на екологію України є промисловість. Донецько – Придніпровський, Центральна – Західний і Південний - три найважливіші економічні райони, що водночас є трьома найбільш забрудненими. Саме на них припадає найбільший рівень навантаження на природне середовище: викиди в атмосферне повітря (3,078 тис. т. за 2016 рік), забруднення річок стічними водами (приблизно 1,5 млрд м. кубічних), знищення лісів та ерозія ґрунтів, що спричиняють катастрофічні втрати гумусу (понад 20 млн. т.) [1]. Природне середовище погіршується, запаси вичерпуються, відповідно стає менше ресурсів для виробництва нових продуктів, і, як наслідок, економіка страждає.

Варто зазначити, що протягом останніх 50-ти років на планеті було виготовлено продукції більше, аніж за увесь період існування цивілізації. Проте за ці ж 50-т років був нанесений значний удар по екології планети, що призвело до глобального потепління та зростання потужності природних катаклізмів. Постає протиріччя – що розвивати: стан довкілля чи економіку?

Шляхом до вирішення цієї дилеми є принцип екологічного розвитку, який базується на: 1) економному споживанні природних ресурсів; 2) екологізації економіки; 3) використанні відновлюваних джерел енергії та осучасненні технологій.

Висновок. Для економічного вирішення екологічних ускладнень необхідно на стадії планування виробництва та на етапі його реалізації враховувати як затрати на створення продукту, так і шкідливий вплив на природу. Для цього необхідне адекватне державне регулювання за дотриманням норм законів виробниками та підсилений контроль.

Література

1. В Україні значно збільшилась кількість викидів забруднюючих речовин [Електронний ресурс].- Режим доступу: <http://pravda.press/news/society/v-ukraini-znachno-zbilshilas-kilkist-vikidiv-zabrudnyuyuchykh-rechovin--26694/>

2. Симоненко В.К. Економіка й екологія: взаємозв'язок і проблеми управління / Вісник НАН України. – 2008.-№12- С.38-41.